PODPIS ZAUFANY
JADWIGA
GLUMIŃSKA-PAWLIC
09.01.2024 22:57:18 [GMT+1]
Dokument podpisany elektronicznie
podpisem zaufanym

Prof. dr hab. Jadwiga Glumińska-Pawlic
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet Śląski w Katowicach

R E C E N Z J A

Rozprawy doktorskiej pani mgr Magdaleny Dekowskiej
pt. „Tajemnica skarbowa w polskim prawie podatkowym.
Stan obecny i kierunki zmian"
Olsztyn 2023 r., 330 stron maszynopisu.

I. Uwagi ogólne

Recenzowana praca doktorska jest opracowaniem obszernym, liczącym wraz z wykazami materiałów źródłowych 330 stron. W tekście zasadniczym, który liczy 300 stron Autorka przywołała 732 przypisy odsyłające do źródeł (w tym poglądów doktryny, aktów normatywnych oraz orzeczeń sądów i trybunałów). Na potrzeby niniejszej recenzji zostały zastosowane następujące kryteria i elementy oceny:

- trafność wyboru obszaru, przedmiotu badań i tematu rozprawy,
- oryginalność tez naukowych, złożoność celów badawczych, struktura rozprawy,
- przydatność praktyczna rozprawy,
- stopień realizacji założeń badawczych,
- skala uwag metodycznych i formalnych,
- konkluzja końcowa.

II. Ocena pracy przedłożonej do recenzji

1. Wybór tematu rozprawy doktorskiej uznać należy za cenny tak z teoretycznego, jak i przede wszystkim z praktycznego punktu widzenia, ponieważ prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym wynika z przepisów art. 47 i 51 Konstytucji RP. Poruszana w pracy problematyka jest niezwykle istotna i aktualna ze względu zwłaszcza na to, że prawo do ochrony danych osobowych łączy w sobie prawo do rzetelnej informacji o ich gromadzeniu i przetwarzaniu z prawem do żądania sprostowania oraz usunięcia danych nieprawdziwych. Zbierane dane mogą być

gromadzone i przetwarzane jedynie zgodnie z prawem, wyłącznie w oznaczonych i legalnych celach, z dbałością o ich merytoryczną poprawność, rozumianą jako prawdziwość i aktualność informacji oraz dostosowanie jej zakresu do celu przetwarzania, a także przechowywane nie dłużej niż jest to niezbędne ze względu na cel przetwarzania. Prawo do ochrony danych osobowych nie jest oczywiście prawem bezwzględnym i należy je postrzegać w kontekście jego funkcji społecznej oraz wyważyć względem innych praw podstawowych w myśl zasady proporcjonalności. Uregulowanie instytucji tajemnicy skarbowej nastąpiło w pierwszej polskiej Ordynacji podatkowej z 1934 r. W porównaniu z obecnymi regulacjami, było to bardzo szerokie ujęcie zakresu danych podlegających ochronie i nie przewidywało od tego żadnych odstępstw. Instytucję tę przywrócono do polskiego systemu prawnego po II wojnie dopiero w 1996 r. nowelizacją ustawy o zobowiązaniach podatkowych. Aktualnie instytucja tajemnicy skarbowej jest uregulowana w odrębnym Dziale VII Ordynacji podatkowej, co oznacza, że jest to instytucja bardzo ważna w stosunkach prawnopodatkowych, która nie została jednak bezpośrednio zdefiniowana przez ustawodawcę. Można uznać, że tajemnica skarbowa to szczególny rodzaj tajemnicy służbowej, instytucja służąca ochronie danych podmiotów biernych stosunków prawnopodatkowych, wynikających z deklaracji lub innych dokumentów przekazywanych zarówno samorządowym organom podatkowym, jak i organom Krajowej Administracji Skarbowej albo przez te organy pozyskiwanych na mocy ustaw podatkowych, a stanowiących dane gromadzone i przetwarzane w celu przeprowadzenia przez organy Krajowej Administracji Skarbowej czynności sprawdzających, kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej, postępowania podatkowego lub innych procedur szczególnych uregulowanych w przepisach ustaw podatkowych. Istotę tajemnicy skarbowej stanowi wyłączenie jawności indywidualnych danych zawartych we wszelkich dokumentach, jakie podatnik, płatnik, inkasent składa organowi podatkowemu, a także, jakie znajdują się w dokumentach tego organu lub pozyskanych przez organ informacji na temat tych danych. Dane objęte tajemnicą skarbową dotyczą w zasadzie pełnej treści dokumentów składanych przez podatników, płatników lub inkasentów. Obejmują one przede wszystkim dane osobowe podatnika (imiona i nazwisko, nazwisko rodowe, imiona rodziców), datę urodzenia, miejsce zamieszkania i miejsce wykonywania działalności gospodarczej lub miejsce zatrudnienia (nauki), numer ewidencyjny (PESEL), numer identyfikacji podatkowej (NIP), stan cywilny, osoby pozostające na

utrzymaniu podatnika, dane dotyczące spadkodawcy, zapisodawcy, pożyczkodawcy. Zatem zakres tajemnicy skarbowej jest bardzo szeroki, przy czym w art. 293 Ordynacji uregulowano w kazuistyczny sposób jej zakres przedmiotowy – obejmujący wszystkie indywidualne dane zawarte we wszelkich dokumentach składanych przez podatników, płatników i inkasentów.

Zasadniczym założeniem Autorki pracy była próba udowodnienia, że wbrew założeniom ustawodawcy regulacje zawarte w ustawie Ordynacja podatkowa, odnoszące się do podmiotów uprawnionych do dostępu do informacji stanowiących tajemnicę skarbową, nie tworzą katalogu zamkniętego o charakterze *numerus clausus*. Celem pracy była więc ocena i weryfikacja obowiązujących regulacji oraz rozwiązanie problemu związanego z dostosowaniem regulacji tajemnicy skarbowej do zagwarantowania podatnikom, płatnikom i inkasentom realnej ochrony indywidualnych danych, zawartych w deklaracjach i innych dokumentach składanych organom podatkowym, tak by pogodzić je z gwarancjami konstytucyjnymi przy zachowaniu proporcjonalności między ochroną interesu publicznego i prywatnego. W ocenie Doktorantki nastąpiło odwrócenie pojęć i wartości, bowiem obecnie zasadą staje się możliwość dostępu do danych dotyczących, natomiast wyjątkiem jest ochrona tych danych przed tzw. podmiotami zewnętrznymi. Rozszerzeniu uległ nie tylko krąg podmiotów, które mogą uzyskać informacje stanowiące tajemnicę skarbową, ale także zakres wiadomości, których uprawniony organ podatkowy, instytucja lub osoba wykonująca zadania państwowe może żądać.

Wobec faktu, że istniejące ustawowe regulacje dotyczące ochrony danych objętych tajemnicą skarbową są trudne do pogodzenia z konstytucyjnymi prawami i wolnościami przyznanymi obywatelom, Autorka uznała, że konieczne jest przeprowadzenie analizy aktualnych unormowań z punktu widzenia ochrony interesów podatników, płatników i inkasentów w zakresie przekazywania przez nich indywidualnych danych organom podatkowym. Tak sformułowany problem badawczy wymagał – w Jej ocenie – przeprowadzenia badań w kilku płaszczyznach i w tym celu sformułowała następujące tezy badawcze:

1/ przyjęty w polskim ustawodawstwie sposób regulacji i stopień ochrony danych objętych tajemnicą skarbową nie gwarantuje podatnikom, płatnikom i inkasentom należytej ochrony życia prywatnego oraz ochrony danych osobowych w sposób adekwatny do standardów konstytucyjnych;

2/ aktualnie istnieje zbyt szeroki krąg podmiotów uprawnionych do dostępu do tajemnicy skarbowej, co w dalszej perspektywie czasu i rozszerzeniu zakresu podmiotów mających dostęp do tajemnicy skarbowej może spowodować, że wyjątkiem od zasady stanie się przestrzeganie tajemnicy skarbowej;

3/ istniejące ustawowe pozytywne przesłanki umożliwiające Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej wyrażenie zgody na ujawnienie tajemnicy skarbowej są niedookreślonymi prawnie klauzulami generalnymi, co jest przejawem nieograniczonej swobody w podejmowaniu decyzji w tym przedmiocie, kosztem ochrony indywidualnych danych, a regulacja zawarta w art. 299b Ordynacji dotycząca zgody Szefa KAS na ujawnienie tajemnicy skarbowej stanowi najszerszą „furtkę" do upublicznienia danych prawnie chronionych w prawie podatkowym.

4/ podmiot, którego dane objęte tajemnicą skarbową są udostępniane czy ujawniane innym podmiotom nie zostaje o tym fakcie poinformowany, a tym samym nie ma żadnego środka zaskarżenia takiej decyzji, by móc podjąć działania zmierzające do zakwestionowania zasadności przekazywania jego poufnych danych.

5/ dualizm regulacji odpowiedzialności karnej za ujawnienie tajemnicy skarbowej zawartych w art. 306 Ordynacji i w art. 278 ustawy o KAS, wymaga ujednolicenia.

Tak sformułowane tezy miały umożliwić zweryfikowanie zasadniczej tezy rozprawy, że wbrew założeniom ustawodawcy, uregulowania dotyczące tajemnicy skarbowej zawarte w Ordynacji podatkowej nie zapewniają całkowitej skuteczności w zakresie ochrony indywidualnych danych z uwagi na nieprecyzyjność przyjętych rozwiązań prawnych.

Biorąc pod uwagę zasadniczą tezę rozprawy Doktorantka podjęła próbę odnalezienia i wskazania skutecznych rozwiązań i mechanizmów pozwalających na korzystanie przez obywateli w pełni z ochrony ich danych poufnych w ramach tajemnicy skarbowej oraz zapewnienie możliwości zakwestionowania rozstrzygnięć dotyczących ich dalszego udostępniania i ujawniania.

Tak sformułowane cele badawcze i postawiona na wstępie teza legły u podstaw zarówno koncepcji rozprawy i zakresu prowadzonych rozważań teoretycznych oraz prawnoporównawczych, jak i zastosowanych metod badawczych oraz umożliwiły Autorce przeprowadzenie interesujących rozważań w obrębie zakreślonego tematu pracy, który w sposób właściwy zarysowuje obszar badań.

Badanie problematyki pełnej ochrony indywidualnych danych Autorka poprzedziła charakterystyką najważniejszych tajemnic prawnie chronionych jako rodzaju tajemnicy zawodowej wraz z próbą określenia samego pojęcia tajemnicy, które nasuwa wiele problemów interpretacyjnych, a tym samym klasyfikacji tajemnic prawnie chronionych. Aby zrealizować założone cele Doktorantka poddała analizie dogmatycznej obowiązujące regulacje prawne oraz zapadłe na tle ich stosowania orzeczenia krajowych sądów zarówno administracyjnych, jak i powszechnych oraz Trybunału Konstytucyjnego. Na potrzeby rozprawy przeanalizowano blisko 200 orzeczeń różnych sądów. Podjęta próba kompleksowej analizy wymagała również zbadania rzeczywistych, realnych problemów występujących w praktyce stosowania przepisów regulujących tę instytucję. Autorka przeprowadziła więc badania w pierwszej kolejności w oparciu o metodę formalno-dogmatyczną. W jej ramach poddała analizie poglądy doktryny w zakresie prawa podatkowego, prawa konstytucyjnego, prawa cywilnego, a nawet prawa karnego oraz akty prawne – zarówno krajowe jak i międzynarodowe – związane z prawem do prywatności, prawem do ochrony danych oraz tajemnicami ustawowo chronionymi. oraz inne mające związek z poruszaną problematyką.

Kolejną zastosowaną w pracy metodą była metoda historyczno-opisowa pozwalająca na ukazanie ewolucji instytucji tajemnicy skarbowej oraz jej źródeł, które należy wywodzić z prawa do prywatności i prawa do ochrony danych osobowych. W pracy wykorzystano też metodę komparatystyczną (interpretacji porównawczej), w ramach której porównane zostały akty prawne przyjęte w wybranych państwach, tj. w Republice Federalnej Niemiec, Republice Czeskiej i na Węgrzech, co pozwoliło na ocenę krajowych regulacji tajemnicy skarbowej w odniesieniu do regulacji zawartych w tych państwach oraz na ukazanie różnic i podobieństw w zakresie zasad funkcjonowania tajemnicy w zestawieniu z ich krajowymi rozwiązaniami. Doktorantka wykorzystała również metodę empiryczną mając na uwadze przede wszystkim ukazanie zasad ponoszenia odpowiedzialności karnej za ujawnienie tajemnicy skarbowej oraz zasad odpowiedzialności cywilnej poprzez dokonanie analizy orzeczeń sądów powszechnych i Sądu Najwyższego. Ostatnią z zastosowanych metod była metoda statystyczna, która polegała na dokonaniu analizy ogólnodostępnych danych z Ministerstwa Sprawiedliwości oraz pozyskanie i przeanalizowanie zawnioskowanych danych z Komendy Głównej Policji w okresie od 2017 r. do 2022 r. w zakresie przestępstwa ujawnienia tajemnicy skarbowej. W ocenie

Doktorantki metoda ta umożliwiła ocenę skuteczności przyjętych rozwiązań w zakresie ograniczonego dostępu do danych objętych tajemnicą skarbową oraz weryfikację teorii w praktyce, co przyczyniło się do właściwego ujęcia aspektów prawnoprocesowych tajemnicy skarbowej i pozwoliło na sformułowanie postulatów *de lege ferenda,* a tłem prowadzonych rozważań była analiza przepisów prawa, poglądy doktryny oraz orzecznictwo. To wszystko pozwoliło na refleksję nad stanem polskich regulacji i dokonanie oceny istniejących rozwiązań oraz sformułowanie wniosków pod adresem ustawodawcy.

2. Treść pracy odpowiada jej tytułowi. Nie budzi zastrzeżeń pod względem metodologicznym struktura rozprawy złożonej z siedmiu rozdziałów, poprzedzonych wstępem i opatrzonych zakończeniem. Dobrym rozwiązaniem, zwiększającym przejrzystość rozważań było zamieszczenie na początku każdego rozdziału wprowadzenia („uwagi ogólne"), a na końcu krótkiego podsumowania, zawierającego cząstkowe wnioski.

Kolejność rozdziałów recenzowanej rozprawy budzi jednak pewne wątpliwości, bo chociaż rozważania w nich zawarte są potrzebne, to jednak należałoby zmienić zaproponowany porządek, tak by stanowiły one logiczny ciąg zdarzeń. Oczywiście trudno omawiać istotę tajemnicy skarbowej bez umiejscowienia jej w przepisach Konstytucji RP chroniących prywatność obywateli i ochronę ich danych osobowych i to powinno znaleźć się w rozdziale pierwszym. Rozdział ten stanowi bowiem wprowadzenie do właściwych rozważań i zawiera uwagi poświęcone ukazaniu klasyfikacji tajemnicy skarbowej w polskim ustawodawstwie. Autorka pokusiła się o dokonanie charakterystyki poszczególnych tajemnic prawnie chronionych jako kategorii tajemnicy zawodowej oraz podjęła próbę określenia samego pojęcia tajemnicy opracowując schemat podziału tajemnic ustawowo chronionych. Wydaje się jednak, że rozdział ten niepotrzebnie został aż tak rozbudowany.

W rozdziale drugim przedstawiony został rys historyczny uregulowań tajemnicy skarbowej w polskim ustawodawstwie Natomiast rozdział trzeci zawiera omówienie rozwiązań dotyczących tajemnicy skarbowej w wybranych trzech ustawodawstwach państw członkowskich Unii Europejskiej. Analizie poddano prawne uregulowania dotyczące tej problematyki w Republice Federalnej Niemiec, w Republice Czeskiej i na Węgrzech. W mojej ocenie rozdział ten powinien zostać przeniesiony na koniec dysertacji, bowiem czytelnik nie zna jeszcze ani zakresu

podmiotowego, ani zakresu przedmiotowego polskich regulacji, a już są mu przedstawiane regulacje obowiązujące w innych krajach.

W rozdziale czwartym dysertacji przedstawiony został zakres podmiotowy osób zobowiązanych do przestrzegania tajemnicy skarbowej. Zgodzić należy się z Doktorantką, że zakres podmiotowy jest szeroki, ale trudno znaleźć uzasadnienie dla przyjętego rozwiązania, że nie wszystkie podmioty wskazane przez ustawodawcę w art. 294 Ordynacji są zobowiązane do złożenia przyrzeczenia i oświadczenia o znajomości i przestrzeganiu tajemnicy skarbowej. W tej sytuacji mam pytanie: o jakie grupy pracowników należałoby rozszerzyć krąg osób zobowiązanych do złożenia przyrzeczenia?

Rozdział piąty dysertacji dotyczy zakresu przedmiotowego tajemnicy skarbowej. Autorka przedstawiła w nim dokumenty, informacje oraz akta, które zostały wymienione w art. 293 Ordynacji jako objęte zostały tajemnicą skarbową z uwagi na zawarcie w ich treści indywidualnych danych podatników, płatników i inkasentów. Zakres ten określony został w sposób kazuistyczny i wymaga ciągłego dostosowania do zmian legislacyjnych mających wpływ na określenie dokumentów, w których ujawniane są indywidualne dane. Jak Pani ocenia wprowadzone do Ordynacji zmiany pozwalające na udostępnienie informacji objętych tajemnicą skarbową kontrahentowi podatnika? Czy nie jest to rozwiązanie zbyt daleko idące?

Kolejny rozdział pracy – szósty – poświęcony został analizie podstaw prawnych, trybom oraz przesłankom ujawnienia oraz udostępnienia tajemnicy skarbowej innym organom podatkowym, instytucjom, podmiotom czy osobom. Autorka zwróciła uwagę na przesłanki ujawnienia informacji objętych tajemnicą skarbową przez Szefa KAS, które jej zdaniem są niedookreślone, bowiem przyjęta regulacja stanowi najszerszą możliwość ujawnienia tajemnicy skarbowej i to bez zgody podmiotu, którego informacje dotyczą oraz bez możliwości zakwestionowania decyzji Szefa KAS w tym przedmiocie. Doktorantka zwróciła uwagę na szeroki i otwarty krąg podmiotów, którym mogą być udostępniane akta podatkowe zawierające informacje wskazane w art. 182 Ordynacji lub niezawierające tych informacji. Podniosła także problem jawności rozpraw sądowoadministracyjnych oraz uznaniowości sędziowskiej w zakresie rozpoznania sprawy na posiedzeniu. W takiej sytuacji odmowa dostępu do akt sprawy podatkowej staje się iluzoryczna, a osoba zainteresowana sprawą uczestnicząc w rozprawach lub posiedzeniach odbywających się jawnie w charakterze publiczności, może poznać jej szczegóły,

w tym dane prawnie chronione tajemnicą skarbową. Co więcej, treść wyroków oraz zasadnicze motywy uzasadnienia wyroku są ogłaszane ustnie. Zaś z treści wyroków dotyczących jednego podmiotu można uzyskać przekrojową wiedzę np. na temat sytuacji gospodarczej danego podmiotu.

W rozdziale ostatnim pracy przedstawione zostały prawne gwarancje ochrony indywidualnych danych podatników, płatników i inkasentów zarówno na płaszczyźnie karnej, jak i cywilnej oraz dyscyplinarnej. Zgodzić należy się z Doktorantką, że umieszczenie przepisów karnych zarówno w ordynacji podatkowej, jak i w ustawie o KAS w zakresie penalizacji zachowania polegającego na ujawnieniu tajemnicy skarbowej rodzi istotne wątpliwości. Pożądanym rozwiązaniem byłoby przeniesienie ich w formie jednej normy sankcjonującej do przepisów kodeksu karnego, co pozwoliłoby na uporządkowanie stosowania w praktyce przepisów penalizujących naruszenie obowiązku zachowania tajemnicy skarbowej.

Pracę wieńczy zakończenie, którego zasadniczym celem jest odniesienie się do sformułowanych we wstępie pracy tez badawczych. W ocenie Doktorantki aktualne uregulowania tajemnicy skarbowej pozostają poza sferą konstytucyjnych standardów, gdyż są one nieprecyzyjne i niespójne. Sposób regulacji i stopień ochrony danych objętych tajemnicą skarbową nie gwarantują podatnikom, płatnikom i inkasentom należytej ochrony życia prywatnego oraz ochrony danych osobowych w sposób adekwatny do standardów konstytucyjnych ustalonych przede wszystkim przez art. 47 i art. 51 Konstytucji RP.

3. Rozprawa jest dobrze udokumentowana poglądami doktryny (wykorzystano 187 pozycji literatury przedmiotu, uzupełnionych jeszcze o 33 źródła internetowe), umiejętnie dobranymi wyrokami Trybunału Konstytucyjnego (8), SN (34), sądów powszechnych (21) orzeczeniami wojewódzkich sądów administracyjnych (62) i NSA (62), a także aktami normatywnymi prawa krajowego (89), międzynarodowego (7) oraz obcego (16). Szkoda tylko, że wykazy orzeczeń i aktów prawnych nie zostały uporządkowane chronologicznie. Dla zilustrowania omawianej problematyki Doktorantka zamieściła w pracy 1 schemat, 1 wykres i 6 tabel swojego autorstwa, w których wykorzystała wyniki własnych badań i analiz. Na uznanie zasługuje trud zebrania i przeanalizowania tak wielu orzeczeń i aktów normatywnych oraz umiejętne ich wykorzystanie. Powyższe dowodzi nie tylko dużego nakładu pracy ze strony pani

mgr Magdaleny Dekowskiej, ale również dobrej znajomości podjętego tematu oraz sumienności w jego rozwiązaniu.

Myśli formułowane są w sposób w pełni zrozumiały. Autorka dysertacji wypowiada się z łatwością i z dbałością o poprawność językową. Sposób prowadzenia rozważań nie budzi zastrzeżeń, wywody są dojrzałe i rzetelnie udokumentowane, a poglądy i oceny wyważone i dobrze uzasadnione. Podjęte zadanie doktorskie nie należało do łatwych, ale przyjęte metody badawcze oraz właściwie dobrane źródła umożliwiły wyciągnięcie prawidłowych wniosków. Oceniana dysertacja jest pracą poprawną warsztatowo, wartościową merytorycznie, a zaproponowane przez Autorkę rozwiązania *de lege ferenda* mogą stanowić podstawę do zmian legislacyjnych, które powinny zostać przeprowadzone.

III. Uwagi szczegółowe

Recenzowana praca obejmuje – jak już wskazano – siedem rozdziałów merytorycznych, poprzedzonych wstępem oraz opatrzonych zakończeniem, zawierającym wnioski płynące z jej treści. Autorka umiejętnie prowadzi wywód, korzystając z przyjętych metod badawczych, z uwzględnieniem zgromadzonej literatury przedmiotu oraz powołanych aktów prawnych, a także orzeczeń trybunałów i sądów. Dokonane oceny i wnioski nie budzą zastrzeżeń.

Recenzowaną rozprawę cechuje głównie problemowe ujęcie. Rozważania podporządkowane są założonym celom rozprawy i służy temu zarówno jej układ merytoryczny, jak i redakcyjny. Praca pod względem merytorycznym zasługuje na pozytywną ocenę, a z zawartymi w niej uwagami i wnioskami Autorki należy się zgodzić. W wielu przypadkach wskazują one na samodzielność myślenia, bardzo dobre merytoryczne przygotowanie, znajomość omawianej problematyki i kompetencje Doktorantki, która ujawniła również cechę niezwykle ważną dla naukowca, jaką jest samodzielność poszukiwań, a wywody potwierdzają roztropność w zakresie proponowanych rozwiązań. Na podkreślenie zasługuje także staranność redakcyjna dysertacji.

Na marginesie należy jeszcze dodać, że recenzowana dysertacja – mimo dużej staranności redakcyjnej zawiera pewne rażące niezręczności – Doktorantka wielokrotnie posługuje się określeniem „w ocenie autora" podczas gdy wszystko wskazuje na to, że autorką jest kobieta. W pracy zdarzają się także wielokrotnie

powtarzane te same błędy: „ustawowe zapisy” zamiast „przepisy”. Razi także zawarte już we wstępie dysertacji stwierdzenie: „w pracy udowodniono” (s.15). To, czy udowodniono okaże się dopiero po przeprowadzeniu badań i analiz, a następnie sformułowaniu wniosków.

IV. Konkluzja.

Zgłoszone wyżej uwagi nie umniejszają w żadnym stopniu pozytywnej oceny recenzowanej rozprawy. Uważam, że zarówno ogólna koncepcja pracy, przyjęty sposób argumentowania i ocen, jak też rozważania i analizy szczegółowe rozwijane w kolejnych rozdziałach zasługują na uznanie.

Praca doktorska pani magister Magdaleny Dekowskiej w pełni odpowiada wymogom określonym w art. 187 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 742 ze zm.), stanowiąc oryginalne rozwiązanie problemu naukowego i wykazując jednocześnie ogólną wiedzę teoretyczną Autorki w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne i umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. W związku z powyższym uzasadnione będzie dopuszczenie mgr Magdaleny Dekowskiej do dalszych etapów postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego doktora nauk prawnych.

Katowice, 3 grudnia 2023 roku Prof. dr hab. Jadwiga Glumińska-Pawlic